

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Риб. Домі, на ролі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.
 Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувачеві вразво значення, що бажає звороту свого рукопису на случай його непомищення та залучити почтовий стемпел на його пересилку.

КНЯЗІ КОЛЬОНІЗАТОРИ.

Аж тепер Канада буде кольонізована. Самі князі, ще й російської породи беруться за цю справу.

Останніми часами прибуло до Вінніпегу двоє білогвардійських кольонізаторів. Один з них князь Сергій Волконський, а другий Йосиф Окуліч. Перший — князь, а другий — козацький отаман, бувший заступник міністра для постачання поживи царській армії в часі світової війни. Обидва вони приїхали оглядати землі в західній Канаді, які будуть відповідні для тих людей, яких вони хочуть сюди переселити; а уряд сумнівається, чи будуть ці люди відповідні для цієї землі.

А щоб не тратити часу, князь Волконський мостить вже собі дорогу до дубовиць. Покищо поїхав він між них десь в околиці Торонто залупувати якісь там нерозплатні справи й сварки і коли властяться ще ліпше їх залупити, то може займе місце Верігіна число 2. Не дуже то підходяща ранга пісця титуду князя, але... чоловік красить місце, а не місце чоловіка.

Окуліч тримається свого міністерсько-козацького титулу. Він каже, що репрезентує 50,000 козаків, які розкидані по Югославії, Польщі, Латвії, Естонії, Китаю й т. д. Хоч вони розкидані, однак Окуліч знає, що вони хочуть переселитися в західну Канаду, бо немають що їсти. А їсти немають що тому, що Окуліч був для них заступником міністра поживи. Отож вининив.

Як і подобає спеціалістові від поживи, він хоч сам не був ще в Альберті, але знає, що тамешні степи дуже подібні до козацьких степів в колишній царській Росії, тому треба переселити на них козаків, а його, Окуліча, зробити міністром поживи.

Клопіт тільки в паспортах для козаків. Всі ті держави, по яких тепер їдуть 50 тисяч козаків розкидані, з охотою дають козакам на виїзд з держав паспортів, але... друга держава їх з ними паспортами не приймає. Це ще також було-б пів бід, однак коли друга держава їх не приймає, то перша держава назад їх з тими паспортами також не випустить. Коли, скажемо, Окуліч справді схоче привезти цих 50 тисяч козаків до Канади, то Югославії, Польщі, Румунії, Естонії, Китаю з великою охотою видать до 50 тисяч паспортів, але з тими паспортами їх до Канади не випустять. Коли-ж їх сюди не випустять, то, значить, вони мусять вернутися назад до Югославії, Польщі, Естонії, Китаю. Але ті держави їх назад вже не приймуть, бо й так на паспортах написано: їдь і хай твоя путь пропаде. А саме тому, що на паспортах є таке написання, не приймає ніяка країна на світі, не дивлячись на те, що Окуліч був заступником міністра поживи для царської армії.

Завели, значить, князі й міністри 50 тисяч козаків на "no men's land", або... під дурного хату.

Окуліч запевняє навіть, що половина козаків мають гроші на дорогу й засоби для ведення господарства, а половина — наймити. З цього бачимо, що те "славне" Окулічове козацтво приїхало-б сюди господарити з власними наймитами. Воно є також дуже християнське, релігійне, православне, одним словом "благонадійне", що "вірою й правдою" служимите міністрам. Бда лише, що міністри їх без портфелів. В Європі-ж тепер дуже слабкий попит на міністрів, щоб можна там вижити. Міністерська централізація тепер там відбувається. Взяти хоч-би Італію. Де колись сиділо сім міністрів, тепер засів сам Муссоліні.

Тож одинока надія на канадську демократію. Може вона прийме блудних білогвардійських синів і їх міністрів.

СКЛАД НОВОГО КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ В ІТАЛІЇ.

Після останнього атентату на Беніто Муссоліні, в Італії зайшли зміни в кабінеті міністрів. Така вже мода пішла в царстві фашизму, що після кожного атентату чи протривлення премієрового носа, наступає реорганізація кабінету.

Найновіший міністерський кабінет в Італії складається з таких осіб: прем'єр-міністр — Муссоліні, міністр війни — Муссоліні, міністр закордонних справ — Муссоліні, міністр морських справ — Муссоліні, міністр міліції — Муссоліні, міністр внутрішніх справ — Муссоліні, міністр авіації — Муссоліні і міністр праці — Муссоліні.

Ще з пару атентатів на Муссоліні й тоді всі міністри в Італії будуть називатися Муссоліні. Коли-ж нарешті остання кудя не сповзеться по шкірі, але загляне й під шкіру Муссоліні, тоді газети донесуть нам, що в Італії одною кулею вбито цілий кабінет міністрів.

Щоб до цього не допустити, Муссоліні тисячами арештує населення Італії й видає військовому суду. В цілій Італії проголошено військовий стан, замкнув всі нефашистські газети, деяких навіть не встиг замкнути, бо фашисти знищили, опозиційних поєнтів також видає військовому суду, встановлюючи для них заздалегідь найвищу кару — смерть.

Якщо атентати на Муссоліні будуть відбуватися скоршим темпом, то до року всі послани італійського парламенту будуть складатися лише з Муссоліні.

Тепер-же, як доносять останні депеші, Муссолінові чорносорочники розпочали скажений терор по цілій Італії на всіх, хто є в опозиції до фашистів. Вони вбивають людей, руйнують їх помешкання. В самій Болонії, де зроблено атентат на Муссоліні, вбито около 100 осіб, а ранено около 1,000. Такий терор шаліє в царстві фашизму, останньому ратункові капіталізму.

І. Ю. КУЛИК.

Соціалістична країна в капіталістичному оточенні.

(Огляд зовнішньої політики Союзу Радянських Соціалістичних Республік за 9 літ.)

Ця стаття-розвідка написана була спеціально до ювілейного числа "Укр. Роб. Вістей", але, на жаль, спізнилася, тому, починаючи з цього числа, буде поміщена в кількох дальших числах "У.Р.В." — Редакція.

Завдання радянської дипломатії.

Одним з найбільш важливих і складних завдань для країни пролетарської диктатури — є налагодження її взаємин з буржуазними державами, що її оточують.

Не раз виникало навіть питання, чи можливе взагалі існування ізоляованої соціалістичної держави в капіталістичному оточенні. Між іншим, виникло це питання і під час недавньої дискусії у Всесоюзній Комуністичній Партії (більшовиків) перед XIV. З'їздом цієї партії: опозиція твердила, що в С.Р.С.Р. переважають ознаки капіталістичного господарства і поклалася на теоретичну неможливість існування соціалістичної держави в оточенні буржуазного світу.

Але партійний з'їзд цілком ясно і не залишаючи місця для сумнівів, довів безпідставність тверджень опозиції.

Було-б помилково вважати, що ми вже остаточно досягли чистого соціалістичного ладу. Але ми прямуємо до його певно і неухильно. С.Р.С.Р. — це країна **последнього соціалізму**, всю нашу політику, всі наші господарчі заходи — скеровано до практичного осягнення соціалістичного ладу; елементи, ознаки цього ладу безперечно, незрівняно переважають у нас над пережитками капіталістичних форм: Так і т. Ленін характеризовав ще 1918 року нашу країну.

"Ми далекі від того, щоб закінчити навіть перехождою добу від капіталізму до соціалізму. Ми ніколи не захоплювалися надією на те, що зможемо закінчити ту добу без допомоги міжнародного пролетаріату. Ми ніколи не помилялися в цьому і знаємо, який тяжкий шлях, що веде від капіталізму до соціалізму, але мусимо сказати, що наша республіка Рад є соціалістичною, бо ми на цей шлях ступили, і слова ці не будуть пустими словами."

Ми маємо багато завдань, що підлягають пам'ятанню капіталізму. Ми знаємо, що наша влада мусила була об'єднати діяльність усіх установ під однією наочною і не почало ми висловлюємо словами: "Росія оголошується соціалістичною республікою Рад".

(Словачка про діяльність Рад Народних Комісарів на засіданні III З'їзду Рад 11. сіння 1918 року.)

Отже бачимо, що соціалістична держава, як розуміє її товариш Ленін, в капіталістичному оточенні існувати може. Але для того, щоб забезпечити це існування — необхідно виконання двох головніших умов:

1. Треба за всяку ціну підтримувати мирні взаємини з іншими державами, щоб не давати приводів до їх збройного втручання у внутрішнє життя соціалістичної країни;

2. Треба цій соціалістичній країні налагодити відносини з нормальними економічними зносинами з чужими державами, але таким чином, щоб ті економічні зносини не вимагали ґрунтовних змін у внутрішньому ладі країни пролетарської диктатури.

До виконання цих двох головних умов і зводилась зовнішня політика Радянського Союзу та основна праця наших дипломатичних установ за 9 літ існування Робітничо-Селянської влади.

Ліквідація імперіалістичної політики.

Велику помилку роблять ті, хто вважає, що після скінчення царату в березні 1917 року було покінчено з монархістичним ладом в колишній Росії. Ні, політика монархізму продовжувалася ще деякий час, її провадив Тимчасовий Уряд буржуазії й керещиши, що жахався надто гонити і рідущих змін у цілому ладі країни. На долю Жовтневої Революції випало не

тільки відерти владу з рук буржуазії та передати її до рук пролетаріату, але ще і знищити остаточно рештки, пережитки монархізму і навіть середньовічного феодалізму, унеможливити повернення старих царських порядків.

"Які були головніші прояви, пережитки, рештки крпачства до 1917 року? Монархія, становість (соціальність — І. К.), землеволодіння, землекористання, становиче жіно, релігій, пригноблення націй. Визьміть першу-ліпшу з цих "авгівних стовпів" — ви побачите, що ми їх вирчили на чисто. За яких небуло десять тижнів, починаючи з 25. жовтня (7. листопада 1917 р.) до розгону "Учреділки" (8. сіння 1918 р.) ми зробили в цій царині в тисячу разів більше, ніж за всім місяцями своєї влади зробили буржуазні демократи й ліберали (кадеты), дрібнобуржуазні демократи (меншовики й есери).

Ці богузи, балакути, самозакохані наріжні й гаметисні махали паперовим мечем — і навіть монаршії не знищили!"

(Н. Ленін, "До четвертої річниці Жовтневої революції".)

В рівній мірі це відносилось і до зовнішньої політики, до дипломатії. Тимчасовий уряд Керенського продовжував ліній царського уряду, він вважав чинними для Росії старі зобов'язання царату; він платив по тих зобов'язаннях крок-в-крок мільйонів робітників та селян, що гинули на фронті імперіалістичної війни; він платив кривавими здираннями з трудячого люду податків за постачання чужоземними банкірами й фабрикантами засобів для нищення того-ж трудячого люду; він гнівив далі поневолених колись царатом нероджені нації, що становили майже половину населення бувшої Росії.

З'їзд Рад за світовим миром.

З цієї спадщини в зовнішній та кольоніальній політиці царату треба було рішучо покінчити, і за це саме взявся молодий Радянський Уряд. Уже перші акти цього уряду були звернені на встановлення миру, або бодай тимчасове припинення війни. Точно 9 років тому, 7. листопада 1917 року, в день виборів радянського уряду, 2-ий З'їзд Рад звернувся до всіх народів та урядів із закликом про заключення загального заміррення по всіх фронтах, а на другий день, 8 листопада вже сам радянський уряд видав декрет про мир. Одними цими декларативними заявами радянський уряд не обмежився. Тодішній Народний Комісар Закордонних Справ т. Троцький звертався до послів "союзних" Росії держав з пропозицією негайно встановити демократичний мир без анексії та контрибуцій і пропонував головній команді російської армії вже приступити до мирних переговорів з "ворожими" арміями по всіх фронтах (21. листопада 1917 року); до послів нейтральних держав — з проханням своєї посередництвом допомогти нам того миру добитися (23. листопада), а також багато разів безпосередньо до урядів Німеччини, Австро-Угорщини, Туреччини й Болгарії, що з ними формальні мирові переговори розпочалися 22. грудня.

Але "союзні" уряди Англії, Франції, Італії, то-що, як і нейтральні й слухати нічого не хотіли про припинення всевітньої різни, а "ворожі" уряди Німеччини й ин. використали наше бажання миру для того, щоб захопити в свої лабети велику частину нашої території (в тій числі, при допомозі "цирих українських патріотів", — захопили вони Україну) та нав'язали Радянській Росії ганебний мир у Бересті-Литовськьм (3. березня 1918 р.).

Та мимого того всього, війну все так було припинено, а що до ганебних умов мирного договору, то тов. Ленін, котрий особисто настоював на прийнятті тих умов, заявляв, що "під

писання угоди під час поразки є способом збирання сил", що цей мир треба розглядати лиш як "передихну", відпочинок, що неминуча революція в країнах центральної Європи звільнить нас від тяжких зобов'язань, які поклали на нас Берестейський мир.

Ще й року не пройшло, як це пророчество сповнилося і революція в Австро-Угорщині, а потім в Німеччині — позбавила нас потреби виконувати ганебні й важкі умови Берестейської мирової угоди.

Радянський Уряд проти ганебної дипломатії.

Поруч із встановленням миру, Радянський Уряд всіляко домагався довести, що раз і на завжди покінчено з царською таємною від народу дипломатією, скерованою до загарбання чужих земель, до поневолення чужих народів. Цілою низкою актів Радянський Уряд проголосив, що не визнає всіх тих таємних угод, що їх заключив був свого часу царський уряд з буржуазними державами; таким чином було покладено край встраиванню Росії в сварки буржуазних країн, намаганням захопити Царгород і протоки, знищити Галичину, розділити з Англією Персію, рабувати Китай, — всьому тому, що було таким характерним для зовнішньої політики царської та буржуазної Росії. Зі всіх старих угод Радянська влада визнала для себе обов'язковими тільки міжнародні конвенції про Червоний Хрест (постановою Ради Народних Комісарів з 4-го червня 1918 року). Рівночасно Радянська влада довела, що в самих методах дипломатії наступила велика зміна. Коли про старих дипломатів казали, що вони їм дано тільки для того, щоб приховувати їх дієні думки й наміри, то нова, Червона Дипломатія використала свій язык і всі можливості для того, щоб відкрито заявити перед трудящими цілого світу не тільки про свої наміри, але й про приховані та брудні наміри чужоземних буржуазних дипломатів: Радянський Уряд оголосив, зробив загально-присутними всі таємні зрадничькі угоди, все секретне листування чужих буржуазних держав з колишніми урядами Росії — царським і буржуазно-демократичним.

Зі всіх старих угод Радянська влада визнала для себе обов'язковими тільки міжнародні конвенції про Червоний Хрест (постановою Ради Народних Комісарів з 4-го червня 1918 року). Рівночасно Радянська влада довела, що в самих методах дипломатії наступила велика зміна. Коли про старих дипломатів казали, що вони їм дано тільки для того, щоб приховувати їх дієні думки й наміри, то нова, Червона Дипломатія використала свій язык і всі можливості для того, щоб відкрито заявити перед трудящими цілого світу не тільки про свої наміри, але й про приховані та брудні наміри чужоземних буржуазних дипломатів: Радянський Уряд оголосив, зробив загально-присутними всі таємні зрадничькі угоди, все секретне листування чужих буржуазних держав з колишніми урядами Росії — царським і буржуазно-демократичним.

За незалежність всіх націй.

Нарешті, Радянський Уряд не тільки проголосив право всіх колись пригноблених націй на самовизначення аж до відокремлення від Р.С.Ф.С.Р., але без заперечень визнав незалежність і суверенність тих колишніх частин Росії, які визнали за слушне це право на відокремлення тоді-ж здійснити (Фінляндія, Латвія, Естонія, Польща, Литва, Україна).

Таким чином, перша доба зовнішньої політики радянської влади зводилась до руйнування основ імперіалістично-колоніальської політики попередніх російських урядів. У цьому руйнуванні старих перешкод до звільнення була запорака будівництва нової "братерської спілки з трудящими народами всього світу, незалежно від тих чи інших взаємин з їх урядами.

Військова інтервенція й економічна блокада.

Але саме ці буржуазні уряди за що не хотіли примиритися з існуванням країни диктатури пролетаріату, котра так рішучо відерла їх колишнього союзника — Росію — з участі в шпакрайсько-заборній дипломатії. На заклики Радянського Уряду до миру, буржуазні держави відповіли збройною інтервенцією — нападами їх армій на територію Радянських Республік, спробами скинути Радянську владу. Англія захопила Мурманськ, Америка вислала своє військо в Архан-

гельську, Японія зробила десант у Владивостоці, Румунія загарбала Бессарабію, Чехословаки, при допомозі держав антанти, руйнували й грабували Сибір, Туреччина окупувала Баку і частину Закавказ'я, Польща, Латвія, Фінляндія, Естонія, з наказу держав антанти, напали на радянські кордони, нищили народне господарство, мордували мирне населення. Так платили ці дрібні хижакі за те, що радянська влада дарувала їм незалежність і волю.

Не обмежуючись всім цим, чужоземні імперіалісти підтримували зброєю, гримами й військовими фаховцями — контрреволюційні повстання внутрішніх чорносотенних і жовтоблукитних банд: Петлюри, Махна, Денкіна, Юденіча, Колчака, Семенова, вірменських і грузинських меншовиків, то-що.

Рівночасно всі уряди чужих держав порвали дипломатичні зносини з Радянськими Республіками. Навіть нейтральні країни, як Швеція, Данія, Швейцарія, — вислали зі своїх меж Радянські представництва і відмовились підтримувати які-б то не було зносини з Радянськими Республіками. Наступив 1919 року момент, коли Радянські Республіки не мали вже нормальних дипломатичних чи торговельних зносин ні з одною європейською країною, крім хіба Радянської Угорщини, Словаччини та Баварії, що проіснували дуже не довго.

Червона Земля задихалася в тісному колі чужоземних воєвожих армій, роздіралася з середини несчислимими контрреволюційними повстаннями. Все, чого нам треба було тоді, це щоб чужоземці не втручалися в наші внутрішні справи. Тоді-б ми могли скорше й з меншими жертвами упоратися з внутрішньою контрреволюцією.

Мирні пропозиції Радянського Уряду.

І от Радянський Уряд звертається до Злучених Держав Америки (5-го сіння й 24-го жовтня 1918 р.) з проханням з'ясувати, які умови, чи навіть жертви бажать уряди Антанти нав'язати Радянським Республікам, щоб покласти край військовим акціям; з такими-ж пропозиціями звертається Народний Комісаріят Закордонних Справ до представників Антанти в Штокгольмі (23-го грудня 1918 р.) до урядів окремих держав, і великих — Франції, Англії, Італії, (14-го сіння, 4-го лютого, 31. грудня 1918 р., 17-го липня 1919 року), і дрібних — Польщі, Румунії, Фінляндії, Естонії то-що (на всьому протязі 1918—1919 рр.). Але більшість держав навіть не відповідала на наші мирні пропозиції. Хіба лиш Румунія заключила з нами 9-го березня 1918 р. договір про звільнення Бессарабії на протязі двох місяців, але вже в травні 1919 року вона знов захопила Бессарабію та розрабувала майно не тільки Уряду, але й Червоного Хреста.

Треба однак згадати одну "мирну" спробу і з боку урядів Антанти. Ці уряди, за пропозицією президента Вільсона, запросили 23-го сіння 1919 року "всі фактичні уряди Сибіру та Європейської Росії" на Принцеві Острови для зустрічі з делегатами союзних держав та "вироблення угоди". 23-го травня було вже розголошено і проєкт цієї "угоди". Але, як дуже скоро виявилось, всю ту історію з запрошенням на Принцеві Острови було вигадано Антантою тільки для того, щоб відволікати нашу увагу від внутрішнього фронту, прислати нашу чуйність бачачками про можливість угоди, а тим часом дати можливість денікінцям стягнути свої сили і нанести нам поразку в той час, коли-б ми цього найменше сподівались.

Самим державам Антанти довелось досить скоро відкликати свої армії з Радянської території, бо ті армії надто хутко підпадали розкладові і вликам "більшовицьких настроїв" Радянського населення. Але підтримка внутрішньої контрреволюції, сусідніх дрібних "буферних" держав і економі-

чна блокада — не допускання товарів у межі Радянських Республік, — ця політика з боку великих буржуазних держав тяглася ще довго.

(Далі буде.)

РІЖНІ ВІСТІ.

ПОСЛИ ПЕРЕД СУДОМ.

На день 16. листопада ц. р. розписана розправа перед карним, окружним судом у Вильні проти соймових послів Павла Васильчука, Чучмая і Козицького.

Є ще поновлена розправа, яку назначив найвищий суд у Варшаві, уневажнвши ульняючий присуд в цій справі апеляційного суду в Люблині.

В ТУРЕЧЧИНІ ЗАВЕДЕНО ОДНОЖЕНСТВО.

В Туреччині увійшов в життя новий закон, який регулює подружжі відносини. Шлюб і розводи заключені до того часу лишаються важкими, але на будуче рішатице в цих справах суд. Жінка і муштина стають рівноправними громадянами, а многажство уважається за злочин, за який накладається кара п'ятилітньої тюрми.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ СЕЛЯН З РАЙОНУ ДНІПРЕЛЬСТАНУ.

Плянний комітет Наркомзему заслухав доповідь про підготовчі роботи що до спорушення Дніпрельстану. Згідно з планом, в звязку із будовою, доведеться затогити 11,300 десятин землі, — на яких є 41 село, з них 14 прийдеється переселити, а 27 частково. Селян з цих районів переселять на територію Павлоградської та Запорізької округ, де для них затримали відповідну площу землі. Селян переселенців з районів території Дніпрельстану забезпечуть всім потрібним для провадження господарства, зокрема їм дадуть велику кредитну допомогу.

НОВА ПАРТІЯ.

В неділю, 10. жовтня ц. р. відбувся у Львові в сали Товариства імені Лисенка з'їзд двох українських соціалістичних партій, — Селянського Союзу і Народної Воли — в цілі завершення злиття в одну партію під назвою: Українське Селянсько-Робітнє Об'єднання. В з'їзді брало участь понад 100 делегатів з Холму, Підляшшя, Полісся, Волині і Галичини, а також усі соціалістичні послі. На чолі партії є Центральний Комітет, що складається з 18 осіб, стоить тісний комітет з 6 осіб, а саме послів Чучмая, Козицького, Маківки, ред. Вальницького, Пелехатого і Заяця. Партія постановила видавати щоденник у Львові.

В хвилі, коли по відчитанню декларації відчитувано спільний маніфест, увійшла в сали поліція і розвязала збори. Так само розвязала посольське справоздавче віче, яке на місці отворив посол Маківка.

Польська преса своїм значенням денунціює, що в новій партії патронують комуністи.

ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ НА РАД. УКРАЇНІ.

В грудні ц. р. відбується в С.Р.С.Р. всесоюзний перепис населення. По відомленнях "Ратау" загальний перепис розлічється на Рад. Україні 17. грудня ц. р. По містах перепис переудеть протягом одного тижня, по селах протягом двох тижнів. Запишуть всіх осіб, які перебували в даній місцевості в 12 останніх вночі 16. грудня.

Останніми місяцями іде жава підготовка до перепису, затоготовено вже 35 мільйонів персональних карток. На час перепису працюватиме у переписних комісіях поєверх 44,000 інструкторів. Як припускають, вислід перепису не можна буде встановити раніш як 1. лютого 1927 року.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

*) Установчих зборів. І. К.